

**SPRAWOZDANIE Z ANALIZY WYNIKÓW BADANIA ANKIETOWEGO
„JAKOŚĆ REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH”**

na Wydziale Nauki o Żywności
semestr letni roku akademickiego 2015/2016

Autorzy opracowania:

Prodzikan ds. kształcenia

Kierownik studiów doktoranckich

Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia

INFORMACJE WSTĘPNE

Na podstawie zarządzenia nr 4/2016 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 22 stycznia 2016 w sprawie *określenia obszarów procesu dydaktycznego objętych badaniami ankietowymi, wzorów kwestionariuszy ankiet oraz procedur przeprowadzania badań ankietowych* na Wydziale Nauki o Żywności przeprowadzono w terminie 13.06.2016 r. – 23.09.2016 r. badanie ankietowe pt. „Jakość realizacji zajęć dydaktycznych”, obejmując nim wszystkie prowadzone kierunki studiów. Studenci oceniali jakość zajęć dydaktycznych w semestrze letnim roku akademickiego 2015/2016. Arkusz ankiety został udostępniony w systemie USOSweb wszystkim studentom. W dniu 28.09.2016 roku Wydział otrzymał Raport Ogólny wraz z ogólnymi statykami dotyczącymi frekwencji respondentów w procesie oceny jakości kształcenia.

Sprawozdanie podsumowuje wyniki VI edycji badania „Jakość realizacji zajęć dydaktycznych” na Wydziale Nauki o Żywności Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Respondenci: studenci studiów I^o, II° i III°, stacjonarnych i niestacjonarnych administrowanych przez Wydział Nauki o Żywności (Technologia Żywności i Żywnienie Człowieka – TŻiŻCz, Towarzonawstwo – TOW, Gastronomia – Sztuka Kulinarna – GSK, Inżynieria chemiczna i procesowa –IchiP, Broker innowacji w przemyśle spożywczym – BR) oraz kierunków, w których uczestniczą nauczyciele z Wydziału.

Liczba studentów, którzy wzięli udział w badaniu – 405 osób, co stanowiło 17,5% uprawnionych. Liczba ocenionych zajęć wyniosła 326, łącznie zajęcia te prowadziło 136 nauczycieli akademickich. Liczba komentarzy wyniosła 121. W tabeli 1 przedstawiono zestawienie poszczególnych elementów badania ankietowego z wszystkich edycji.

Tabela 1. Dane dotyczące poszczególnych elementów badań ankietowych

Element badania ankietowego	EDYCJA					
	I	II	III	IV	V	VI
Liczba studentów uprawnionych do wypełnienia przynajmniej 1 ankiety	2418	2758	2758	2231	2487	2316
Liczba studentów, którzy wypełnili przynajmniej 1 ankietę	1209 (50%)	1066 (38,7%)	738 (26,8%)	497 (22,3%)	528 (21,2%)	405 (17,5%)
Liczba dostępnych ankiet	24022	25266	22973	26050	26265	22889
Liczba wypełnionych ankiet	6438 (26,8%)	5609 (22,2%)	3881 (16,9%)	3141 (12,1%)	3035 (11,6%)	1439 (6,3%)
Liczba nauczycieli akademickich prowadzących oceniane zajęcia	279	151	141	153	145	136
Liczba ocenionych zajęć	456	761	375	326	382	326
Liczba komentarzy	196	222	161	168	146	121

Narzędzie badawcze: kwestionariusz ankiety stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora Nr 4/2016 z dnia 22 stycznia 2016 r. (Tab. 2).

Tabela 2. Wzór kwestionariusza ankiety „Jakość realizacji zajęć dydaktycznych”

I	Informacje podstawowe					
1	Sylabus przedmiotu został przedstawiony na pierwszych zajęciach	tak	nie uczestniczyłem w pierwszych zajęciach			nie
2	Treści zajęć były zgodne z programem przedmiotu	tak	raczej tak	trudno powiedzieć	raczej nie	nie
3	Czas przeznaczony na zajęcia był efektywnie wykorzystywany	tak	raczej tak	trudno powiedzieć	raczej nie	nie
4	Metody weryfikacji efektów kształcenia (zasady zaliczania przedmiotu) podane w sylabusie były respektowane	tak	raczej tak	trudno powiedzieć	raczej nie	nie
5	Wkład mojej pracy koniecznej do zaliczenia przedmiotu był zgodny z liczbą przypisanych do przedmiotu punktów ECTS (<i>1 ECTS=25-30 godzin pracy studenta, w tym zajęcia dydaktyczne, konsultacje, samodzielna praca związana z przygotowaniem do zajęć</i>)	tak		trudno powiedzieć	nie	
II						
Formy i metody nauczania						
6	Treści przedmiotu były przedstawione w jasny i zrozumiały sposób	tak	raczej tak	trudno powiedzieć	raczej nie	nie
7	Sposób realizacji zajęć motywował mnie do pogłębiania i systematyzowania własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji	tak	raczej tak	trudno powiedzieć	raczej nie	nie
III						
Relacja nauczyciel – student						
8	Nauczyciel przedmiotu odnosił się do mnie z szacunkiem	tak	raczej tak	trudno powiedzieć	raczej nie	nie
9	Mogłam/mogłem liczyć na merytoryczne wsparcie prowadzącej/prowadzącego w trakcie zajęć dydaktycznych oraz w formie konsultacji	tak	raczej tak	trudno powiedzieć	raczej nie	nie
IV						
Postawa prowadzącej/prowadzącego zajęcia do własnej pracy						
10	Nauczyciel realizował zajęcia zgodnie z rozkładem zajęć	tak	raczej tak	trudno powiedzieć	raczej nie	nie
11	W przypadku nieobecności nauczyciela zostałem poinformowany o absencji oraz o innym terminie realizacji zajęć lub zastępstwie	tak	nie było takiej potrzeby			nie
12	Nauczyciel prowadził zajęcia z pasją i zaangażowaniem	tak	raczej tak	trudno powiedzieć	raczej nie	nie

W ankiecie przyjęto następujące wartości odpowiedzi: tak - 5 pkt, raczej tak – 4 pkt, raczej nie – 2 pkt, nie – 1 pkt. Odpowiedziom: „trudno powiedzieć”, lub „nie uczestniczyłem w pierwszych zajęciach” przyznawano 3 punkty. Odpowiedzi „nie było takiej potrzeby” przyporządkowano 5 pkt. Oprócz pytań zamkniętych, respondenci mieli również możliwość wpisania własnego komentarza dotyczącego ocenianych zajęć.

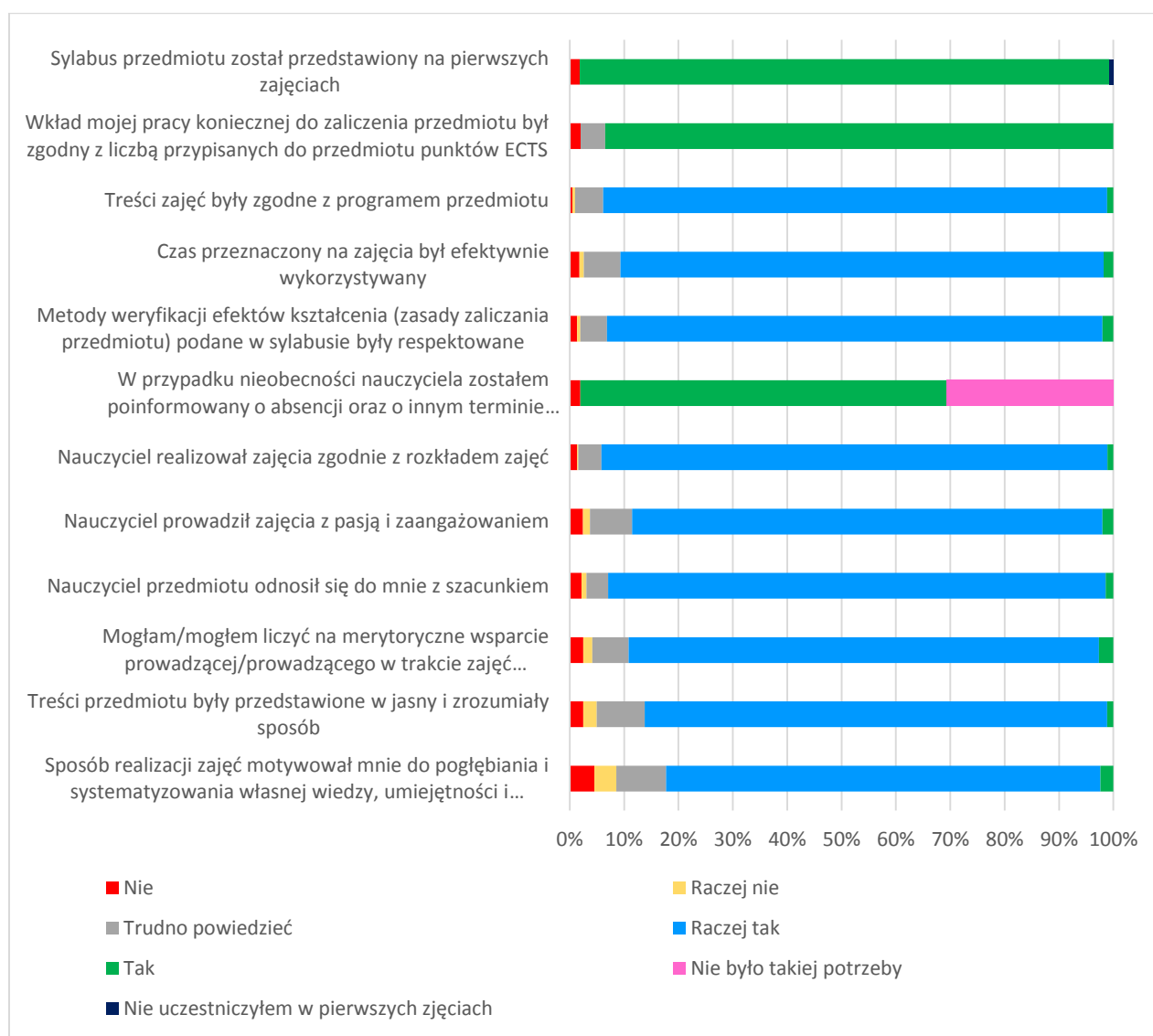
Liczbę wypełnianych ankiet w przedziałach czasowych przedstawiono w Tab.3.

Tabela 3. Rozkład udziału osób w ankiecie

Termin	Liczba wypełnionych ankiet	Liczba nowych osób, które wypełniły co najmniej 1 ankietę
13.06.2016 /30.06.2016	1117	335
01.07.2016/31.08.2016	146	41
01.09.2016/23.09.2016	176	29

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA

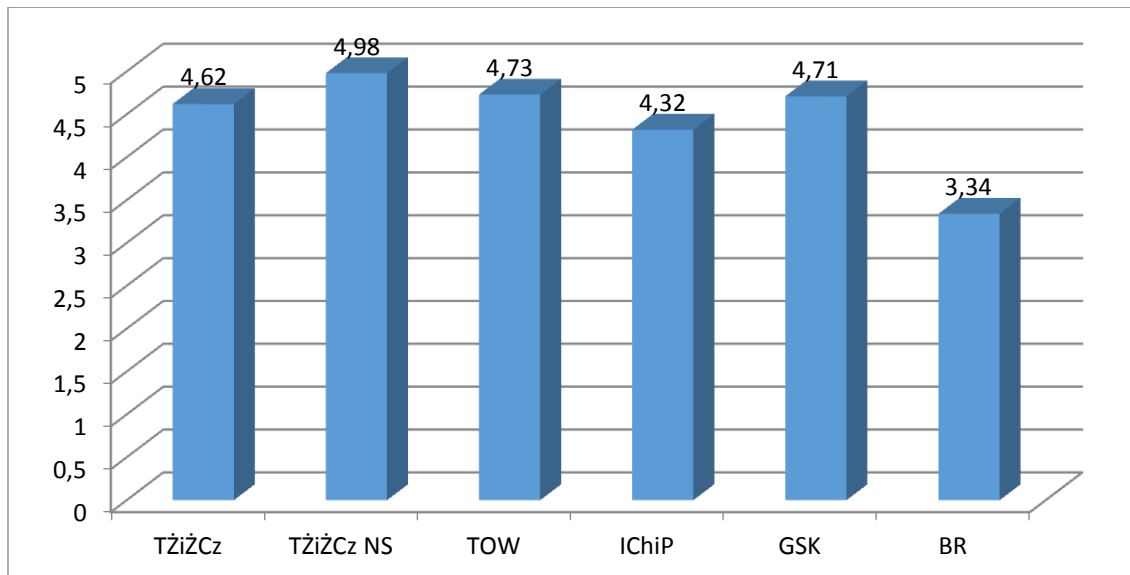
Podsumowanie zbiorczych wyników ankiety „Jakość realizacji zajęć dydaktycznych” w semestrze letnim 2015/2016 przedstawiający rozkład odpowiedzi na poszczególne pytania kwestionariusza przedstawiono na Rys. 1.

Rys.1. Wyniki oceny zajęć dydaktycznych realizowanych przez nauczycieli zatrudnionych na WNoŻ – analiza poszczególnych pytań kwestionariusza

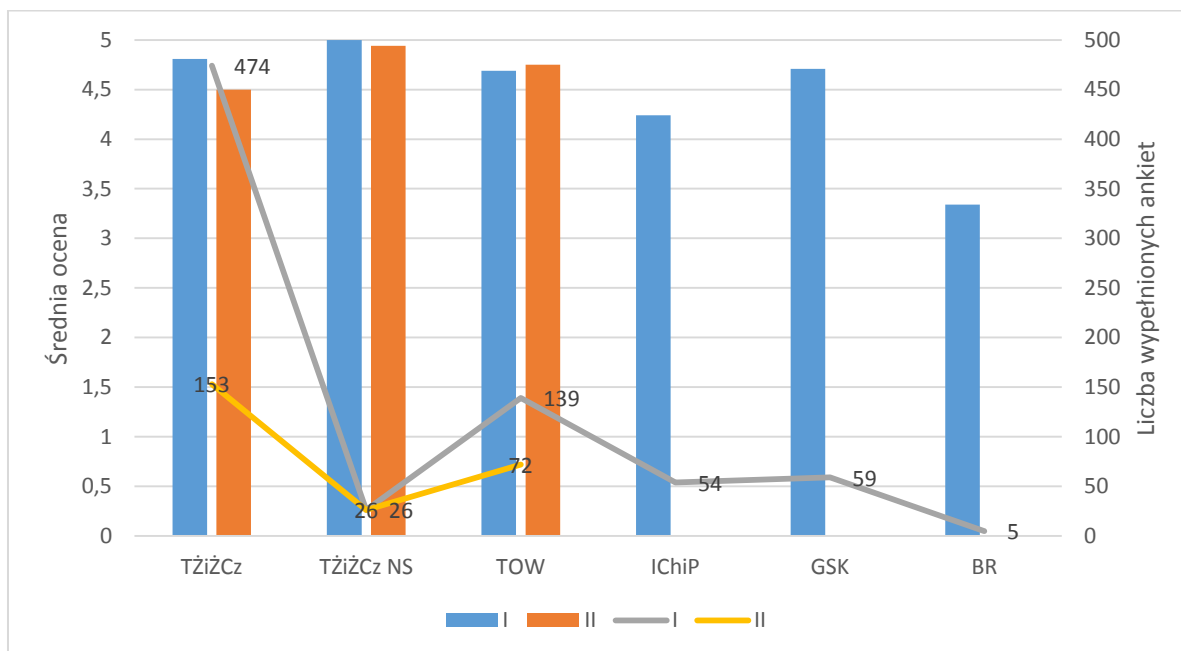
Ocena kierunków

Średnie oceny obliczone dla poszczególnych kierunków studiów mieściły się w zakresie 3,34 - 4,98 (Rys. 2), natomiast średnia dla kierunków realizowanych na wydziale (średnia ze średnich) wynosiła **4,45**.

Rys. 2. Średnie oceny dla poszczególnych kierunków studiów

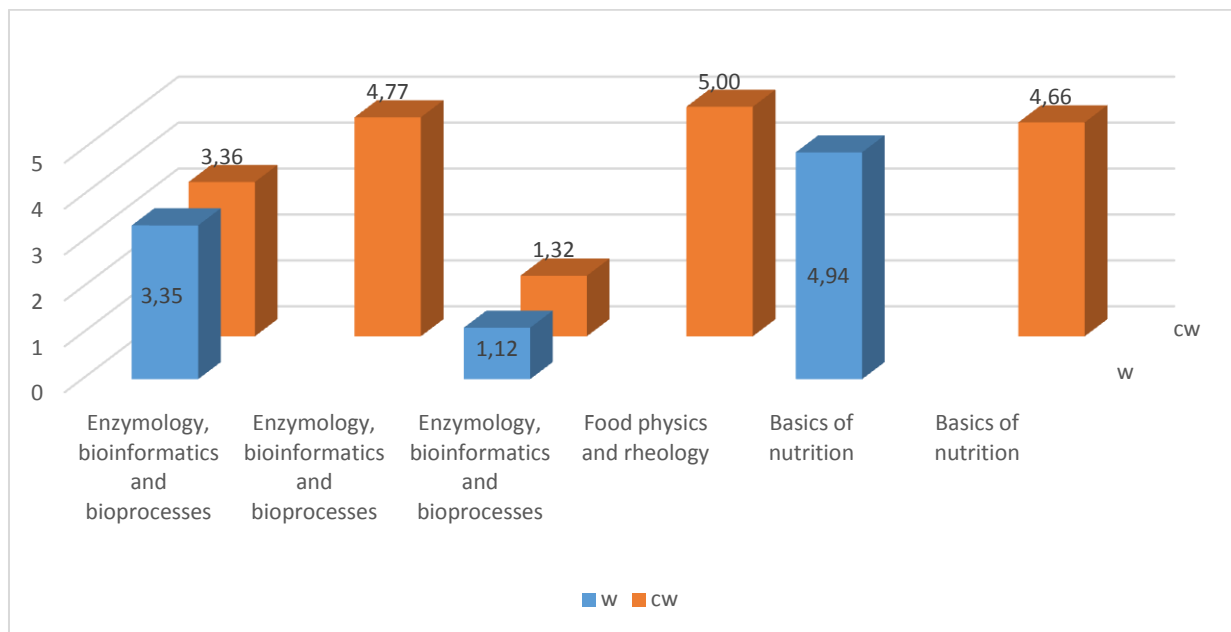
Szczegółowe oceny kierunków realizowanych na WNoŻ w zależności od formy studiów i poziomu kształcenia przedstawiono na Rys. 3.

Rys. 3. Średnie oceny dla poszczególnych kierunków studiów z uwzględnieniem stopnia studiów.

W związku z powyższym i biorąc pod uwagę liczbę dostępnych ankiet na poszczególnych kierunkach studiów, wnioskowanie o jakości zajęć dydaktycznych jest obarczone błędem, zwłaszcza nie kierunku Broker innowacji w przemyśle spożywczym.

Na specjalności Food Engineering (oferta w j. angielskim) realizowanej po raz pierwszy na studiach II° kierunku Technologia Żywności i Żywnienie Człowieka, wypełnionych zostało zaledwie 10 ankiet. Oceniono następujące przedmioty: Enzymology, bioinformatics and bioprocesses (3 nauczycieli), Basics of nutrition (2 nauczycieli), Food physics and rheology (1 nauczyciel) (Rys. 4).

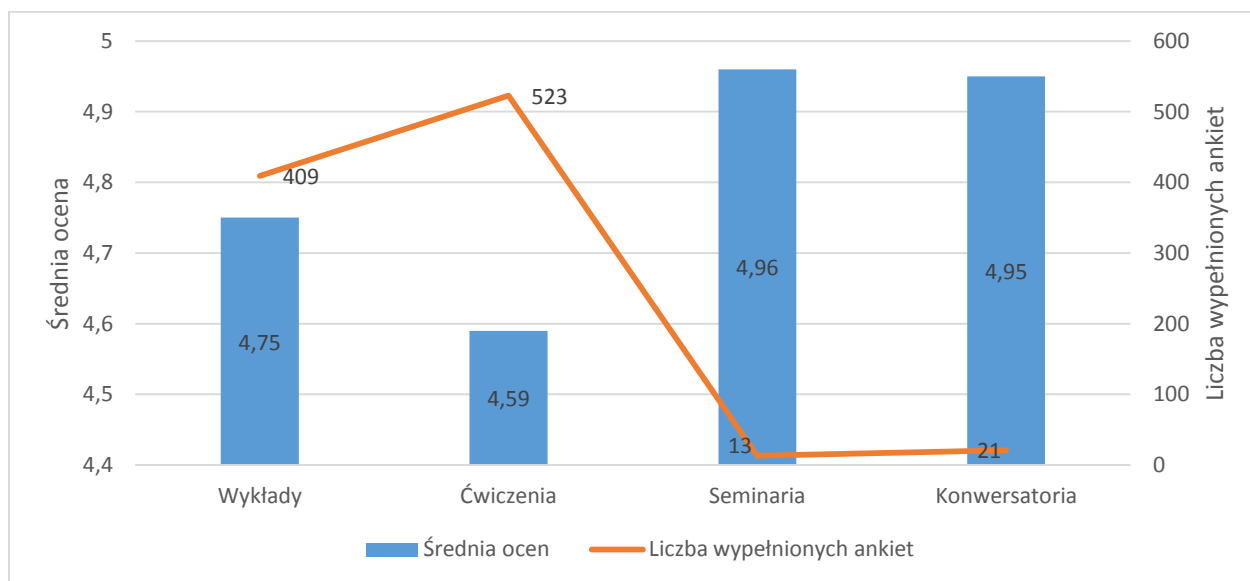

Rys. 4. Wyniki oceny nauczycieli na specjalności Food Engineering

Pracownicy WNoŻ prowadzą szereg zajęć na innych wydziałach UWM. Studenci z innych wydziałów wypełnili ok 350 ankiet. Średnia ocenionych wykładów wyniosła **4,74**, a ćwiczeń – **4,92**.

Ocena zajęć

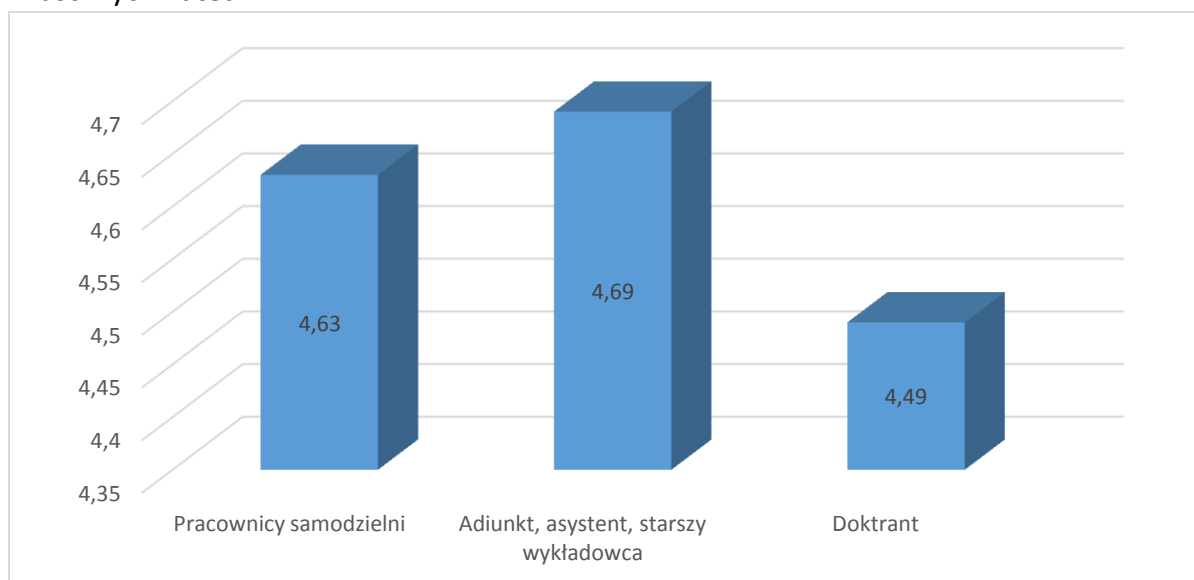
Średnie wyniki ocen w zależności od typu zajęć (wykłady, ćwiczenia, seminaria, konwersatoria) realizowanych przez nauczycieli akademickich na Wydziale Nauki o Żywności znajdowały się w przedziale od 4,59 w przypadku ćwiczeń do 4,96 w przypadku seminariów (Rys. 5). Praca magisterska została oceniona tylko przez 3 osoby (średnia = 5,0).

Rys. 5. Średnie wyniki ocen w zależności od formy zajęć

Ocena nauczycieli

Uzyskane średnie wyniki oceny nauczycieli prowadzących zajęcia nie budzą większych zastrzeżeń (Rys. 6). Szczegółowa analiza ocen poszczególnych nauczycieli, którzy uzyskali oceny niższe niż 3,0 miała miejsce w przypadku wypełnienia od 1 do 4 ankiet. Informacje dotyczące średnich ocen pracowników zostaną przekazane Kierownikom właściwych Katedr.

Rys. 6. Średni oceny zajęć z podziałem na grupy pracowników.

Studia doktoranckie

Przedmioty oceniane w semestrze letnim 2015/2016 na studiach doktoranckich to: Technologia mleczarska – zagadnienia wybrane, Żywnienie człowieka – aktualne problemy, Praktyka zawodowa oraz Seminarium doktoranckie. Doktoranci wypełnili zaledwie 13 ankiet. Średnia ocena wykładów wyniosła 4,84 (6 wypełnionych ankiet), Praktyk zawodowych – 5,0 (3 wypełnione ankiety) i seminariów doktoranckich – 4,93 (4 wypełnione ankiety).

Komentarze studentów

Studenci zamieścili 121 komentarzy pod wypełnionymi ankietami. Przeważały komentarze pozytywne, w których studenci zwracali uwagę na ciekawą formę prowadzenia zajęć, zaangażowanie i kompetencje prowadzących oraz przyjazny stosunek do Studenta.

Przykładowe komentarze (pisownia oryginalna):

- „Pan Profesor bardzo chętnie udzielał pomocy na zajęciach oraz konsultacjach tłumaczył gdy jakieś zagadnienie było niejasne. Podchodzi do przedmiotu z wielką pasją i zaangażowaniem.”
- „Ćwiczenia prowadzone w sposób ciekawy i niebanalny. Zadania powierzone nam studentom wymagały kreatywności i zaangażowania. Mogłam dzięki tym zajęciom pogłębić wiadomości z działu, który pasjonuje mnie od dawna, a także spojrzeć jeszcze trochę z innej strony.”
- „Pomimo, że zajęcia miały luźną formę, to zawsze była zachowana dyscyplina i zrealizowany program. Ciekawe zajęcia prowadzone z pasją i zaangażowaniem. Prowadząca posiada niesamowitą wiedzę i w bardzo interesujący sposób prowadzi zajęcia.”

Komentarze negatywne w większości dotyczyły braku informacji o odwołaniu lub przełożeniu terminów zajęć oraz niejasnych kryteriów lub zmian w warunkach zaliczania przedmiotu. Przykładowe komentarze (pisownia oryginalna):

- „Prowadząca często zmienia ustalone wcześniej ze studentami założenia odnośnie zaliczenia przedmiotu.”
- „Sposób realizacji przedmiotu ... bardzo mi się nie podobał. Po pierwsze dlatego, że prowadzący ćwiczenia traktowali nas studentów niepoważnie, np. nie przychodząc na ćwiczenia bez wcześniejszej informacji o tym, a następnie próbując nas obarczyć winą za zaistniałą sytuację. Chodzi tu o Panią Słowo "przepraszam" oczywiście nie padło ...”

Należy zwrócić uwagę na komentarze dotyczące podpięć przedmiotów do konkretnych nauczycieli. Studenci zwrócili uwagę na fakt, iż wymaga się od nich by oceniali nauczycieli, z którymi nie mieli zajęć. Przykładowe komentarze (pisownia oryginalna):

- „Ten Pan mnie nie uczył”
- „Pani dr nie jest opiekunką Praktyk!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!”
- „Pani dr nie prowadziła zajęć....”

Na uwagę zasługuje grupa komentarzy, w których Studenci stają w obronie prowadzących zajęcia. Studenci zdają sobie sprawę, że inni oceniają negatywnie nauczycieli, co uważają za krzywdzące i bezpodstawne. Przykładowe komentarze (pisownia oryginalna):

- „Mimo iż moi koledzy i koleżanki wystawili Pani ... negatywne ankiety muszę stwierdzić iż są to bezpodstawne oskarżenia. Poprawę zaliczenia pani Doktor pozwoliła przekładać przez 2 miesiące, a i tak na poprawie połowa osób ściągała. Uważam że Pani Doktor ma pasję i doskonale tłumaczy zagadnienia pozornie bardzo trudne.”
- „...Mimo, że przedmiot nie należy do tych łatwych dawał satysfakcję a zaliczenie po długim czasie sprawozdania działań motywująco. Narzekać na Panią Profesor będą jedynie jęczący, leniwcę i nieroby! :D”.

Podsumowanie i wnioski

Raport został zaprezentowany na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 21 października 2016 r. Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych oraz ich analizy sformułowano następujące wnioski i rekomendacje:

1. Oceny zajęć na kierunkach realizowanych przez Wydział Nauki o Żywności można uznać za zadowalające.
2. Spośród wszystkich form zajęć najwyżej zostały ocenione seminaria i konwersatoria, co świadczy o dobrej współpracy Promotorów prac z Dyplomantami i nauczycielami prowadzącymi seminaria kierunkowe i specjalnościowe.
3. Studenci, w większości, nie są zainteresowani udziałem w procesie ankietyzacji. Świadczy o tym udział Studentów w badaniu (17,5%) oraz liczebność wypełnionych ankiet (6,3%). Sytuacja ta wymaga wprowadzenia działań naprawczych, aktywizacji Samorządu Studentów i Samorządu Doktorantów, Opiekunów lat, których celem będzie zwiększenie uczestnictwa Studentów w badaniu.
4. Tylko w przypadku 19 nauczycieli akademickich ze 136, którzy byli oceniani w semestrze letnim 2015/2016 wypełniono 20 ankiet i więcej. Dwie z tych osób uzyskały ocenę niższą niż 4,5.
5. Rekomendacja: Ze względu na podjęte kształcenie w j. angielskim oraz realizację programu Erasmus + Rada Wydziału Nauki o Żywności rekomenduje wprowadzenie zmiany w zarządzeniu nr 4/2016 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 22 stycznia 2016 w sprawie *określenia obszarów procesu dydaktycznego objętych badaniami ankietowymi, wzorów kwestionariuszy ankiet oraz procedur przeprowadzania badań ankietowych* dotyczącą uzupełnienia o anglojęzyczny formularz ankiety, a następnie udostępnienie go w systemie USOSweb Studentom zagranicznym.

W imieniu zespołu opracowującego wyniki:

dr hab. inż. Anna Sylwia Tarczyńska

Prodziekan ds. kształcenia